

Sygn. akt: IV RC 20/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2016r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Grzybczyk

Protokolant: Natalia Bajor

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2016r. w R.

sprawy z **powództwa K. W.**

przeciwko J. W.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

1. uchyla obowiązek alimentacyjny powoda K. W. wobec pozwanej J. W. w kwocie po 550 zł (pięćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, ustalony na mocy ugody zawartej przed tut. Sądem z dnia 20 maja 2013 roku, w sprawie IV RC 184/13 z dniem 01 maja 2016 roku;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania ponad kwoty już opłacone za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji.

Sygnatura akt IV RC 20/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 8 stycznia 2016 roku, a sprecyzowanym na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2016 roku, powód K. W. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej J. W. z dniem 1 lipca 2015 roku. Jako uzasadnienie swojego stanowiska podniósł, że pozwana jest osobą pełnoletnią, w czerwcu 2015 roku ukończyła szkołę zawodową i tym samym posiada własne możliwości, aby się utrzymać. Powód zaznaczył przy tym, że wystąpi do sądu cywilnego o zwrot niesłusznie pobranych alimentów. (k. 2-2v, 18)

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew, z kolei na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2016 roku domagała się oddalenia powództwa, podkreślając, iż nadal uczy się w systemie weekendowym. (k. 18)

Sąd ustalił:

Bezsporne w sprawie są następujące okoliczności:

- pozwana jest pełnoletnią córką powoda;
- ostatnie alimenty na jej rzecz zostały ustalone mocą ugody zawartej przed tut. Sądem w dniu 20 maja 2013 roku, w sprawie o sygn. akt IV RC 184/13, na kwotę po 550 zł miesięcznie;
- strony obecnie nie mieszkają razem i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego.

Sporne są natomiast:

- możliwości dochodowe stron;

- koszty ich utrzymania;

- oraz czy nastąpiła zmiana stosunków pomiędzy stronami, o której mowa w art. 138 k.r.o., uzasadniająca uchylenie dotychczasowego obowiązku alimentacyjnego.

W dacie ustalania poprzednich alimentów, pozwana miała 18 lat i kontynuowała edukację w szkole zawodowej. Z uwagi na liczną absencję powtarzała wówczas 1 klasę. Uprawniona mieszkała w tym czasie wraz z matką i siostrą. Opłaty mieszkaniowe kształtowały się wówczas następująco: czynsz 130 zł (po dofinansowaniu), gaz 70 zł, energia elektryczna 320 zł co dwa miesiące. Łącznie była to kwota około 360 zł, co w przeliczeniu na mieszkańca stanowiło wydatek rzędu 120 zł miesięcznie.

Pozwana odbywała wówczas nieodpłatne praktyki zawodowe. Nie posiadała żadnego majątku. Otrzymywała zasiłek rodzinny w kwocie 115 zł miesięcznie oraz jednorazowy dodatek szkolny w kwocie 100 zł rocznie.

Matka uprawnionej nie pracowała wówczas zarobkowo, utrzymywała się ze świadczeń pomocowych w wysokości 200-300 zł co dwa miesiące. Siostra pozwanej była zarejestrowana jako osoba bezrobotna.

Powód w 2013 roku pracował w firmie (...) S.A., a jego uposażenie wynosiło około 2100 zł netto miesięcznie. Zobowiązany mieszkał wówczas wraz z żoną i jej dwoma córkami z poprzedniego małżeństwa. Rodzina powoda wynajmowała dom za kwotę 600 zł miesięcznie, a pozostałe, ówczesne opłaty mieszkaniowe to: energia elektryczna 200 zł, gaz 50 zł, woda 200 zł, oraz opał tj. 10 ton mułu, 2 tony węgla oraz 2 m³ drzewa. Ojciec pozwanej spłacał wówczas ratę pożyczki, w kwocie 170 zł miesięcznie, zaciągniętą na zakup laptopa córki. Żona zobowiązanego była z zawodu pielęgniarką, nie pracowała w tym czasie zawodowo. Przeżyła zabieg usunięcia nowotworu jajnika i pozostawała pod opieką onkologiczną.

Dowód: akta IV RC 184/13, a zwłaszcza k. 41-42, 53

Powód ma obecnie 49 lat i w ostatnim czasie nie zmieniał miejsca pracy. Jego obecne zarobki sięgają kwoty 3370 zł netto (przed odciążeniem dotychczasowych alimentów). Małżonka zobowiązanego nadal nie pracuje zarobkowo. Nie jest uprawniona do renty i nie posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Rodzina nadal wynajmuje mieszkanie

w domu jednorodzinnym, którego obecne koszty to: czynsz 600 zł, energia elektryczna 240 zł co dwa miesiące, woda 170 zł oraz opał za kwotę 3000 zł rocznie. Zobowiązany wspólnie z małżonką jest współwłaścicielem samochodu S. (...) z 1998 roku i jest to jego jedyny majątek. Córki żony powoda pobierają własne świadczenia alimentacyjne.

Dowód: zaświadczenie o zarobkach k. 29, zeznania powoda, k. 18-18v, umowa szkoleniowa k. 55, rachunki k. 38-45, paski wynagrodzeń k. 51-53, zeznania świadka M. W. k. 56v.

Pozwana ma obecnie 21 lat, z zawodu jest kucharzem małej gastronomii. Nie posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ani o niezdolności do pracy. W czerwcu 2015 roku zakończyła edukację w szkole zawodowej, aktualnie nie jest zarejestrowana w urzędzie pracy. Po zakończeniu edukacji nie poszukiwała zatrudnienia, albowiem urodziła wówczas syna, którym musiała się zająć. Dotychczasowa uprawniona pozostaje w związku nieformalnym z ojcem dziecka, z którym za 2-3 lata chce zawrzeć związek małżeński. Pozwana od września 2015 roku rozpoczęła edukację w weekendowym liceum ogólnokształcącym. Zajęcia odbywają się w soboty i niedziele, od godzin rannych do popołudniowych.

Pozwana obecnie mieszka z matką i małoletnim synem, ojciec dziecka wyłącznie dojeżdża na spotkania z synem. Koszty mieszkaniowe to aktualnie: czynsz i woda 200-250 zł (po dofinansowaniu), energia elektryczna 320 zł co dwa miesiące, gaz około 70 zł co 5 tygodni.

Matka dotychczasowej uprawnionej nie pracuje zarobkowo od około roku i pomaga w opiece nad wnukiem. Wcześniej była zatrudniona w cukierni, osiągając wynagrodzenie rzędu 2000 zł. Pozwana na utrzymanie małoletniego syna otrzymuje alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie.

Dowód: zaświadczenie ze szkoły k. 3, 16-17, zeznania pozwanej k. 18v, zeznania świadka M. W. k. 56v.

Sąd ustalił ponadto, że lokalne urzędy pracy dysponują ofertami zatrudnienia dla osób w zawodach gastronomicznych oraz bez wyuczonego zawodu. Proponowane wynagrodzenie odpowiada co najmniej najniższej pensji w kraju (tj. 1850 zł brutto)

Dowód: oferty zatrudnienia z urzędu pracy k. 31-34.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie, którym Sąd dał wiarę uznając je za logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył:

Podstawę prawną do żądania pozwu stanowi przepis art. 133 § 1 k.r.o. i art. 138 k.r.o.. W myśl przywołanych przepisów rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Natomiast zakres świadczeń alimentacyjnych określa art. 135 § 1 k.r.o., który uzależniony jest od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Zgodnie zaś z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Ustalając wysokość świadczeń alimentacyjnych należy mieć na względzie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego. Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków, o których mowa powyżej następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi poprzednio podczas ustalania wysokości wcześniejszych alimentów.

Od czasu ustalenia ostatnich alimentów, nastąpiła znaczna zmiana stosunków, która skutkować musiała uchynieniem alimentów zasądzonych na rzecz pozwanej. W dacie ustalania poprzednich alimentów dotychczasowa uprawniona niewątpliwie nie była osobą samodzielną i wymagała wsparcia rodziców. Kontynuowała bowiem naukę w szkole zawodowej i nie posiadała własnych możliwości zarobkowych.

Obecnie, zdaniem Sądu, sytuacja życiowa pozwanej jest nader odmienna. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż kontynuowana przez nią nauka weekendowa nie uniemożliwia podjęcia pracy zarobkowej, co bezspornie pozwoliłoby jej zaspokoić własne potrzeby. Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że stanowisko judykatury i doktryny w sposób jednoznaczny określają, że obowiązkiem rodziców jest - w miarę swych sił - umożliwienie dziecku zdobycia wykształcenia stosownego do jego uzdolnień. (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1976 roku, III CRN 280/76).

Pozwana ukończyła już szkołę zawodową, uzyskując tym samym kwalifikacje zawodowe jako kucharz. Nie ujawniono przy tym żadnych okoliczności świadczących o tym, że brak średniego wykształcenia, które obecnie weekendowo zamierza zdobyć pozwana, skreślałby ją z rynku pracy. Lokalne urzędy pracy dysponują ofertami zatrudnienia w zawodach gastronomicznych, istnieją również stanowiska pracy dla osób bez wyuczonego zawodu. Z uwagi na powyższe, pozwana winna zintensyfikować starania o znalezienie pracy i sama zacząć zabezpieczać własne potrzeby, tym bardziej, że przy opiece nad dzieckiem może obecnie korzystać ze wsparcia matki.

Kluczowym dla uchylenia dotychczasowego obowiązku alimentacyjnego są także podjęte przez pozwaną decyzje. Dotychczasowa uprawniona decydując się na zawarcie nieformalnego związku (a w przyszłości małżeństwa), w którym urodził się jej małoletni syn, dała także wyraz swej samodzielności. Pozwana obecnie sama jest zobowiązana do świadczeń alimentacyjnych względem syna, nieuzasadnionym jest zatem, aby nadal pozostawała bez pracy.

Wobec powyższego Sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione i z mocy art. 138 k.r.o. uchylił jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanej. Obowiązek ten Sąd uchylił z dniem 1 maja 2016 roku. Przedmiotową datę ustalono z jednej strony mając na uwadze fakt narodzin syna pozwanej i związaną z tym konieczność bezpośredniej opieki, z drugiej zaś bacząc na okoliczność, że dotychczasowe świadczenia zostały już niewątpliwie skonsumowane. Aktualnie, w ocenie Sądu, nie ma przeszkód, aby pozwana powierzyła dziewięciomiesięcznego syna pod opiekę babci i sama podjęła zatrudnienie. Powyższe stanowiło zatem podstawę do częściowego oddalenia powództwa.

O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 102 k.p.c., uwzględniając sytuację ekonomiczną stron.